

РІШЕННЯ
Всеукраїнського науково-практичного семінару
«Встановлення та реєстрація меж громади:
напрями спрощення процедури»

08 квітня 2026 року

м. Київ

Учасники науково-практичного семінару, заслухавши доповіді учасників та обговоривши питання щодо встановлення меж територіальних громад, проблемних питань наповнення Державного земельного кадастру, а також можливих шляхів спрощення процедур і прискорення процесу встановлення меж громад, роль меж громад у запобіганні зловживанням і посиленні фінансової спроможності, наголосили на актуальності формування спроможних територій, а також відзначили що тема встановлення меж громад справді є критично важливим для розвитку громад, впорядкування земельних відносин і наповнення Державного земельного кадастру і повністю відповідає запиту часу. Усі, хто працює в цій сфері, добре знають, що саме тут накопичено чимало практичних труднощів: від процедурної складності та нестачі узгодженості між даними до потреби у більш чітких і простих механізмах реалізації норм законодавства.

Нині із 1469 територіальних громад в Україні близько 220 мають офіційно встановлені та зареєстровані межі. Це означає ймовірність межових спорів, складнощі у просторовому плануванні, втрати для місцевих бюджетів, обмеження інвестиційної привабливості та ін.

За результатами обговорення учасники науково-практичного семінару вважають за необхідне відзначити наступне:

1. Серед головних чинників, що впливають на невтішний результат встановлення та реєстрації меж громад є негативна тенденція, коли виконавцем робіт із землеустрою зі встановлення меж громади стає той, хто запропонує найнижчу цінову пропозицію щодо виконання таких робіт. При цьому найнижча ціна не гарантує якісного виконання робіт. Зазвичай таке здешевлення пов'язане з неякісною роботою без витрат часу і ресурсів на формування існуючого стану землевласників та землекористувачів.

2. Існує брак фахових землепорядників у штатах територіальних громад, які вміють працювати з геоінформаційними системами і технологіями та мають базу даних земельних ресурсів громади, які могли б перевірити і прийняти від виконавця робіт якісної документації із

землеустрою щодо встановлення меж громади, а не лише підписати акти виконаних робіт та прийняти роботи по факту передачі документації сумнівної якості.

3. Серед причин повільного просування процесу встановлення меж громад є певні нормативні бар'єри. Для їх вирішення потрібно внести зміни до законодавства, наприклад, вирішити земельні спори і спори щодо погодження меж шляхом часткового погодження меж, погодження меж громад на підставі індексної кадастрової карти.

4. Відзначили, що відсутність меж громад призводить до неефективного використання земельних та інших ресурсів громади, розвитку інфраструктуру, залучення інвестицій тощо. Тому важливим питанням є встановлення меж громад, що фіксується у Державному земельному кадастрі, для забезпечення правового управління земельними ресурсами..

Учасники семінару відзначили, що чіткі межі — це не просто лінія на карті чи запис у Державному земельному кадастрі, це юридичний імунітет громади і головна передумова для будь-якого розвитку. Як підсумок,

За результатами обговорення проблематики учасники заходу дійшли висновку щодо необхідності звернення до регуляторних органів для узгодженості механізмів реалізації норм законодавства та перегляду законодавчого спрощення встановлення та реєстрації меж громад.

**Заступник Голови оргкомітету,
кандидат економічних наук, доцент**

Олександр ШЕВЧЕНКО

**Відповідальний секретар,
доктор економічних наук, доцент**

Людмила ГУНЬКО